

Genitive Singular of Nouns, Adjectives, and Pronouns

GEN sg noun endings

	hard	soft
Masc. Animate and Neut.	-a	-e

Masc. Inanimate -u -e

Fem. -y -e

GEN sg adjective endings

hard	soft
-ého	-ího

-ého -ího

-é -í

pán~pána, muž~muže, stroj~stroje
město~města, moře~moře
naměstí type Neut. nouns don't change: *nádraží~nádraží*
žena~ženy; ulice~ulice
kost type Fem. nouns have -i: *kost~kosti, noc~noci*

Some pronoun forms of the GEN

kdo~koho
co~čeho
ten/to~toho; ta~té
jeden/jedno~jednoho; jedna~jedné
můj/tvůj~mého/tvého; moje/má~mé
M/N *náš/naše~našeho*; F *naše~naší*
M/N *všechen/všechno~všeho*; F *vsěchna~vší*
já~mě, mne; ty~tě, tebe; on~ho, jeho; ona~jí, ono~jeho, my~nás, vy~vás, oni/ony/ona~jich

NB: Remember that the GEN endings of masculine animate (human beings and animals) nouns and their adjectives are the same as what you have already learned for the animate ACC

Some vowel changes:

í~ě sníh sněhu
ů~o stul stolu

The Big Question: Masc Inanimate Genitive in -a or -u???

-u is by far the most common (97% of these nouns)

-a occurs with some quite common inanimate nouns (but only about 2% of such nouns)

both endings are allowed with a few words (1%)

common, everyday words (*zákon* 'law', *oběd* 'lunch')

buildings (*kostel* 'church')

locations (*Jičín, Tachov*)

time periods (*dnešek* 'today', *leden* 'January')

shapes (*trojúhelník* 'triangle')

*most dictionaries will provide the GENsg form if you're uncertain about a word

Meanings (4) and Uses of the Genitive

1.) A SOURCE (a place, a time period, a substance, a field of study, a reason)

z 'from'

kamarádka z dětství 'a friend from childhood'

hrad z písku [castle of sand] 'sand castle'

stůl z dřeva 'a wooden table'

zkouška z matematiky 'a math test'

z toho důvodu 'for that reason'

od '(away) from' (especially with people)

dárek od Jana 'a present from Jan'

dopis od Marty 'a letter from Martina'

FROM X TO Y (*od...do...*)

od června do října 'from June to October'

DISTANCE/SEPARATION FROM

545 km od **břehů** severní Afriky

Ale jeden den v týdnu je třeba dát si volno od **normálního života**.

[But one day-ACC in week-LOC is necessary give self-DAT free-time-ACC from **normal life-GEN**.]

But one day a week it is necessary to give oneself a break from **normal life**.

SOURCE OF FEELING

Pozdravuju Vás od srdce... 'I greet you from my heart...'

BELONGING

klíč od domu 'key to the house'

sklenka od hořčice 'mustard jar'

lišit se od 'differ from'

na rozdíl od 'as opposed to'

A verb that takes GEN:

bát se kohol/čeho 'be afraid of, fear'

ptát se/zeptat se koho na co 'ask'

2.) A GOAL

do 'to, into'

jedu do Rakouska 'I am going to Austria'

dveře do kuchyně 'door to the kitchen'

dát do 'put into'

kopnout do břicha 'kicked in the stomach'

volby do Senátu 'election to the Senate'

překlad z angličtiny do češtiny 'translation from English to Czech'

daleko do minulosti 'far into the past'

do 'to, into' is not usually used with people since it has this strong 'into' meaning, *k* +DAT used instead,

Šla jsem k lékaři. 'I went to the doctor.'

Byla jsem u lékaře. 'I was at the doctor's.'

Přišla jsem od lékaře. 'I came from the doctor's.'

...but there are some verbs and expressions in which *do* can be used with people:

zamilovat se do 'fall in love with'

Some more verbs that take GEN:

všímat/všimnout si 'notice'

ptát se/zeptat se 'ask'

týkat se 'concern, pertain to'

3.) A WHOLE (possession, color, quantity)

Manželka britského premiéra 'the wife of the British Prime Minister'

fotografie matky a sestry 'a picture of mother and sister'

kniha mého bratra 'my brother's book'

květy červené barvy 'red flowers'

Co je nového? [What-NOM is **new**-GEN?] 'What's **new**?'

(this GEN construction used with *co* 'what', *cosi* 'something', *něco* 'something', and *nic* 'nothing')

QUANTITY

(NOTE: many of these use the GEN plural, which you will learn later, as well as the use of the GEN pl with numbers)

kolik 'how many', *několik* 'several', *trochu* 'some', *tolik* 'so many', *mnoho* 'many/much', *málo* 'few/little', *více/víc* 'more', *méně/míň* 'fewer'

pár 'a couple', *nedostatek* 'lack', *dost* 'enough'

nedostatek aktivity 'lack of activity'

víc života a míň politiky 'more life and less politics'

Já mám dost sebedůvěry. 'I have enough self-confidence.'

Dej mi trochu vody. ‘Give me some water’

chléb ‘bread’ and *sýr* ‘cheese’ both have GENsg in *-a* which can function as the NOM and ACC sg in colloquial Czech: *chleba, sýra* (*sejra*) from a use of the genitive to express a part of something (some bread, some cheese)

4.) A REFERENCE (dates, various prepositions)

Dnes je šestnáctého ledna (16. ledna).

Months

NOM	GEN
<i>leden</i>	<i>ledna</i>
<i>únor</i>	<i>února</i>
<i>březen</i>	<i>března</i>
<i>duben</i>	<i>dubna</i>
<i>květen</i>	<i>května</i>
<i>červen</i>	<i>června</i>
<i>červenec</i>	<i>července</i>
<i>srpen</i>	<i>srpna</i>
<i>září</i>	<i>září</i>
<i>říjen</i>	<i>října</i>
<i>listopad</i>	<i>listopadu</i>
<i>prosinec</i>	<i>prosince</i>

za +GEN ‘during’

za války ‘during the war’

za totality ‘during the totalitarian regime’

behem +GEN ‘during’

behem práce ‘during work’

u ‘near, by, at’

u Mařenky ‘at Mařenka’s place’

kromě ‘except (for)’

vedle ‘next to, in addition to’

podle ‘according to’

bez ‘without’